

Selekční jazyky 2

Filozofická fakulta Masarykova Univerzity, Kabinet knihovnictví - Ústav české literatury a knihovnictví

jarní semestr 2006/2007

Zpracoval Josef Schwarz (schwarzjv@seznam.cz), únor 2007

1. povinný úkol

Termín odevzdání práce: 25.3.2007 (studenti kombinovaného studia)

ZADÁNÍ ÚKOLU

1. Na základě následujícího postupu si z níže uvedeného seznamu vyberte jednu množinu dokumentů k věcnému zpracování:
  - provedte ciferný součet svého UČO (např. UČO=103514, ciferný součet=1+0+3+5+1+4 = 14.
  - výsledek ciferného součtu, kterým je dvouciferná číslice, opět ciferně sečtěte (např. 1+4 = 5)
  - podle výsledku druhého ciferného součtu zvolte odpovídající množinu dokumentů (např. Množina dokumentů č. 5)
  - informace o vybrané množině dokumentů uveďte v hlavičce dokumentu s úkolem
2. Proveďte obsahovou analýzu dokumentů ve zvolené množině
3. Proveďte indexaci a klasifikaci dokumentů ve zvolené množině pomocí těchto systémů:
  - volně tvořená klíčová slova
    - klíčová slova vytvořená na základě vlastní úvahy a obsahu dokumentu
    - každému dokumentu bude přiřazeno minimálně 5 klíčových slov
    - klíčová slova mohou zahrnovat mj. identifikátory (vlastní jména osob, států, organizací, systémů apod.)
  - MILSTEAD, J. L. (ed.). *ASIS Thesaurus of Information Science and Librarianship*. 2nd ed. Medford (NJ), 1998. Dostupné na <http://web.archive.org/web/20041012212041/www.asis.org/Publications/Thesaurus/isframe.htm>
    - indexace bude hloubková (bude pokrývat všechna podstatná hlavní i dílčí témata dokumentu)
    - každému dokumentu budou přiřazeny minimálně 3 deskriptory
    - při výběru deskriptorů je třeba se řídit obecnými pravidly pro výběr znaků SJ (viz ČSN ISO 5963)
  - Mezinárodní desetinné třídění. Dostupné na <http://aip.nkp.cz/mdt/>
    - každému dokumentu bude přiřazen minimálně jeden znak MDT

Doporučený postup:

P1. obsahová analýza

P2. popis dokumentu volně tvořenými klíčovými slovy

P3. transformace klíčových slov na deskriptory tezauru ASIS

P4. výběr znaku/znaků MDT

MNOŽINY DOKUMENTŮ K VĚCNÉMU ZPRACOVÁNÍ

Množina dokumentů č. 2

- **2A.** Kotalska, B. LCSH, RVM, RAMEAU, KABA - zkušenosti zo spolupráce v oblasti jazykov predmetových hesiel. Dostupné na <http://www.snk.sk/kniznica/2003/apr/stand3.pdf>
- **2B.** Frequently Asked Questions About Indexing. Dostupné na <http://www.asindexing.org/site/indfaq.shtml>

Množina dokumentů č. 3

- **3A.** Balíková, M. Problematika věcného pořádkání informací a jejich zpřístupnění. Dostupné na <http://full.nkp.cz/nkkr/NKCR0103/0103175.html>
- **3B.** SPARCK-JONES, K. Natural language processing: she needs something old and something new. Dostupné na <http://arxiv.org/abs/cmp-lg/9512004>

Množina dokumentů č. 4

- **4A.** Balíková, M. Katalogizační politika: Aplikace Library of Congress Subject Headings System v Národní knihovně ČR. Dostupné na <http://full.nkp.cz/nkkr/NKCR0104/0104303.html>
- **4B.** Ganzmann, J. Criteria for the evaluation of thesaurus software. Dostupné na <http://www.willpower.demon.co.uk/ganzmann.htm>

Množina dokumentů č. 5

- **5A.** Schwarz, Josef. Současný stav a trendy automatické indexace dokumentů : přehledová studie. Ikaros [online]. 2003, č. 03 [cit. 2003-03-01]. Dostupné na <http://www.ikaros.cz/node/1300>
- **5B.** LIU, S. Decomposing DDC Synthesized Numbers. Dostupné na <http://www.ifla.org/IV/ifla62/62-sonl.htm>

Množina dokumentů č. 6

- **6A.** Peťová, A.: Vecné spracovanie v 21. storočí. Dostupné na <http://www.cvtisr.sk/itlib/itlib024/petova.htm>
- **6B.** Weinberg, B. H. Complexity In Indexing Systems -- Abandonment And Failure: Implications For Organizing The Internet. Dostupné na <http://www.asis.org/annual-96/ElectronicProceedings/weinberg.html>

Množina dokumentů č. 7

- **7A.** Peťová, A. Súbory autorít predmetových hesiel (Koniec inverzie?). Dostupné na http://www.cvtisr.sk/itlib/bc2000_4/petova.htm
- **7B.** Batty, D. WWW -- Wealth, Weariness or Waste : Controlled vocabulary and thesauri in support of online information access. Dostupné na <http://www.dlib.org/dlib/november98/11batty.html>

Množina dokumentů č. 8

- **8A.** Görnerová, Ella. Národné verzie tezaura MeSH v severských baltských krajinách. Dostupná na http://www.snk.sk/kniznica/10_2002/stand_2.html
- **8B.** Using controlled vocabularies as a knowledge base for natural language resource management. Dostupné na <http://www.diggo.org/archive/library/pdf/timtol.pdf>

Množina dokumentů č. 9

- **9A.** Peťová, A. Predmetové heslá Slovenskej národnej knižnice : (Katalogizačná a bibliografická prax - minulosť, prítomnosť, budúcnosť). Dostupné na http://www.snk.sk/kniznica/3_2002/stand_1.html
- **9B.** Miksa, S. A Proposal for the Use of the Dublin Core for Subject Analysis of Internet Based Information. Dostupné na <http://www.valdosta.edu/~gfrost/proposal.html>

Množina dokumentů č. 10

- **10A.** Głowacka, T. Jazyk predmetových hesiel novej generácie. Dostupné na <http://www.snk.sk/kniznica/2003/mar/stand2.pdf>
- **10B.** Baydur, G. Subject Indexing Practices in Turkey. Dostupné na <http://www.ifla.org/IV/ifla61/61-bayg.htm>

Množina dokumentů č. 11

- **11A.** Kucianová, A. Medzinárodné desatinné triedenie a jeho súčasné problémy. Dostupné na <http://www.snk.sk/kniznica/2003/apr/stand1.pdf>
- **11B.** Mayring, P. Qualitative Content Analysis. Dostupné na <http://qualitative-research.net/fqs-texte/2-00/2-00mayring-e.htm>

DOPORUČENÁ LITERATURA

Viz Komentovaná základní literatura, sekce D. Obsahová analýza, sémantická redukce dokumentů, indexace, klasifikace (proces), abstrahování

ODEVZDÁNÍ:

Soubor pojmenujte: [prijmeni]_ukolSjp1.doc (např. novak_ukolSjp1.doc). Výsledek do 25.3.2007 uložte do odevzdávacího v IS MU.

PŘÍKLAD ŘEŠENÍ:

1. Student XY má UČO 688953.
2. Provede první ciferný součet, jehož výsledkem je: $6+8+8+9+5+3 = 39$
3. Provede druhý ciferný součet, jehož výsledkem je: $3+9 = 12$
4. Student XY volí množinu dokumentů č. 12, která obsahuje tyto dokumenty:

Množina dokumentů č. 12

- **12A.** Celbová, L. Stanou se online dostupné elektronické zdroje integrovanou součástí digitálních knihoven? Dostupné na <http://full.nkp.cz/nkkr/NKKR0102/0102091.html>
- **12B.** Miller, P. Towards a typology for portals. Dostupné na <http://www.ariadne.ac.uk/issue37/miller/>

5. Student XY provedl obsahovou analýzu, indexaci a klasifikaci s tímto výsledkem:

- **12A.** Celbová, L. Stanou se online dostupné elektronické zdroje integrovanou součástí digitálních knihoven? Dostupné na <http://full.nkp.cz/nkkr/NKKR0102/0102091.html>

klíčová slova:

internetové elektronické dokumenty
online elektronické dokumenty
registrace elektronických dokumentů
archivace a zpřístupňování elektronických dokumentů
kritéria výběru
legislativní otázky
metadatový popis
digitální knihovny
WebArchiv
Národní knihovna ČR
Česká republika
Dublin Core
Harvester
NEDLIB

ASIS:

electronic publications
digital libraries
metadata
bibliographic databases

MDT:

004.738.5 (Internet)
001.103.2 (Metadata)

- **12B.** Miller, P. Towards a typology for portals. Dostupné na <http://www.ariadne.ac.uk/issue37/miller/>

klíčová slova:

portály
terminologie a definice
webové stránky
gateway (hradla, směrovače)
thingummies

ASIS:

Web sites
subject access
gateways
terminology

MDT:

004.738.5 (Internet)